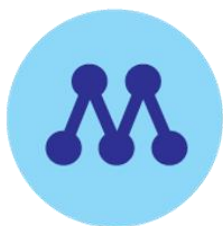


# Handlingsprogram 2023-2026

## Allians för Västerbotten

*”Västerbotten – för ett gott och hållbart liv”*





## Nytt ledarskap för Västerbotten

I detta handlingsprogram lyfter vi fram våra viktigaste förslag för att komma till rätta med utmaningarna i vården och för att skapa tillväxt i hela länet. Vi ser att det finns en optimism och framtidstro ett växande Västerbotten. Vi vill åstadkomma ett hållbart och innovativt tillväxtarbete för ett växande län som bidrar till ett attraktivt län samt ökade skatteintäkter.

Västerbotten har till stora delar en bra hälso- och sjukvård i ett län som växer och utvecklas. Det vill vi ta vara på. Däremot ser vi att det finns mycket som inte fungerar särskilt bra och utvecklas åt fel håll, som att vårdpersonal känner att de inte räcker till, långa vårdköer, dålig tillgänglighet och bristande resurser. Det vill vi ändra på. Vi har presenterat förslag för att åtgärda detta men ständigt blivit nedröstade. Här följer de förslag som kommer att ha störst betydelse för att lösa de problem som finns.

### Allians för Västerbotten

Nicklas Sandström (M)  
Regionråd i opposition

Ewa-May Karlsson (C)  
Gruppledare

Maria Lundqvist Brömster (L)  
Gruppledare

Hans-Inge Smetana (KD)  
Gruppledare

## Utan personal – ingen vård

Personalens kompetens tillsammans med en bra arbetsmiljö är viktiga för vårdkvaliteten. Regionens vårdpersonal måste erbjudas nya och fler karriärvägar, ges en bra och rättvis löneutveckling samt kunna styra sitt arbete på det sätt som blir bäst för patienten. De dagliga och otroligt viktiga insatser som vårdpersonalen gör måste löna sig. Det ska vara ett attraktivt val att arbeta inom sjukvården.

Regionen ska erbjuda en god arbetsmiljö för att kunna behålla de medarbetare vi har och rekrytera nya medarbetare. För att uppnå detta och för att garantera en god sjukvård i hela länet kommer det att krävas att personal- och lönepolitik prioriteras, att det görs långsiktigt och uthålligt samt en rad andra åtgärder. Regionen måste fortsatt arbeta för att bli oberoende av inhyrd personal. Det är också av stor vikt att stärka chefer i deras ledarskap. Detta är viktigt för att upprätthålla god kontinuitet, god kvalitet, god tillgänglighet, god arbetsmiljö samt för att undvika dyra och onödiga kostnader. Alliansens målsättning är att Regionen ska bli oberoende av hyrpersonal.

Alliansen vill:

- Att erfarenhet och kompetens ska synas i lönekuvertet.
- Erbjuda en bättre arbetsmiljö för att kunna behålla och rekrytera ny personal.
- Erbjuda fler karriärtjänster och utbildningsplatser för vårdpersonal. Sjuksköterskeutbildning ska även finnas i Skellefteå.
- Införa ett organiserat system för att kunna tillvarata vår personals förslag och synpunkter för att ständigt förbättra alla våra verksamheter.
- Erbjuda ett introduktionsår för nyutbildade sjuksköterskor.
- Satsa mer resurser på att förbättra arbetsmiljön inom de vårdavdelningar som har högst vårdtyngd.



## Vägen till en köfri vård

Region Västerbotten har länge haft långa vårdköer och pandemin har tyvärr inte förbättrat den situationen. Västerbottningar riskerar få vänta länge på att få hjälp, med stor risk att sjukdomstillståndet försämrar. Tyvärr har arbetet med att minska vårdköer under lång tid varit lågt prioriterat av nuvarande majoritet. Västerbotten har år efter år haft bland de längsta vårdköerna i landet.

För att lösa problemen med dålig tillgänglighet och långa vårdköer behöver en rad reformer genomföras. Bland det viktigaste är rätt utbildad vårdpersonal. Den brist på vårdpersonal som finns idag innebär att det inte finns några möjligheter att hålla alla vårdplatser öppna och operationer ställs in för att det saknas vårdplatser för eftervård. Därför krävs en bättre personalpolitik för Regionen. Vårdens medarbetare har ofta välfungerande lösningar på hur köer snabbare kan hanteras. Därför måste detaljstyrningen av hälso- och sjukvården ersättas av tillitsbaserad styrning. Utöver organisatoriska åtgärder för att förbättra vårdflöden och öka produktiviteten krävs även ekonomiska incitament för de verksamheter som måste korta sina köer. Till det behöver vårdsamverkan kring operationskapacitet i Norrland förstärkas. En viktig del för att klara en god tillgänglighet till vården är en stark och välfungerande primärvård i hela länet.

Alliansen vill:

- Halvera vårdköerna innan 2024 samt uppnå en köfri vård år 2026, genom en strategisk plan som beskriver vilka vårdköer som kan hanteras inom Region Västerbotten och vad som behöver köpas från andra.
- Göra satsningar på vårdpersonalen.
- Minska administrativa arbetsysslor för att kunna prioritera vård.
- Prioritera den psykiska ohälsan bland befolkningen, framför allt bland barn- och unga för att arbeta bort köerna till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP).
- Att det som patient blir lättare att följa sin egen vårdplan, samt komma i kontakt med sjukvården såväl genom primärvården som digitalt.

## Trygg förlossningsvård i hela Västerbotten

Alliansen vill att alla blivande föräldrar ska känna sig trygga i att vården kommer att finnas tillgänglig när det är dags att föda sitt barn. Undersköterskor, sjuksköterskor och barnmorskor behövs alla för att få en bra förlossningsvård. Därför är det viktigt att all förlossningspersonal får ta del av löneökningar och kompetensutveckling. Vi i Alliansen har tillsammans valt att prioritera förlossningsvården högre än den ansvariga rödgröna majoriteten genom utökade budgetramar samt satsningar på vidareutbildningsplatser. Förlossningskrisen i länet är alarmerande och givet årtal av politisk misskötsamhet av den rödgröna majoriteten så bedömer vi det som en stor risk att, om inte nya kraftfulla åtgärder vidtas, finns det risk att sommarstängningen av Lycksele BB blir permanent. Vi vill att länet har en förlossningsvård som alla västerbottningar ska känna sig trygga med.

Alliansen vill:

- Säkra förlossningen vid alla tre sjukhus: Umeå, Skellefteå och Lycksele
- Garantera en barnmorska per aktivt födande kvinna
- Satsa mer för att minska förlossningsskadorna
- Säkra arbetsmiljön för förlossningspersonal med högre löner och förändrad arbetstid
- Satsa på bättre löner för sjuksköterskor som vidareutbildar sig till barnmorskor



## En tillgänglig primärvård

Primärvården ska utvecklas till det som betecknas som närsjukvård och fungera som första linjens hälso- och sjukvård. Primärvården ska ha en hög tillgänglighet och ska gå att nå fysiskt om det behövs och digitalt när det går. Då undviker vi att patienter söker sig till akuten helt i onödan. Det behövs en tillgänglighet som är anpassad till dagens behov. Utökade öppettider och möjligheten till kvällsöppet ska finnas. Det behövs också en bättre kontinuitet inom primärvården. Det är dags att återinföra systemet med fast läkarkontakt och ett maxantal listade patienter per läkare. Till en början bör varje distriktsläkare inte ha hand om mer än 1 500 innevånare med målet att uppnå Socialstyrelsens rekommendation om en distriktsläkare per 1 100 innevånare. Om patienten hela tiden får träffa olika personer inom sjukvården bidrar det varken till trygghet, kostnadseffektivitet eller en god och nära vård. Vi tycker att fler privata aktörer bidrar till att utveckla och förbättra vården i vårt län. En fungerande nära vård, med minst en hälsocentral i varje kommun, är både mer kostnadseffektiv och ökar tillgängligheten för de som behöver den mest.

Alliansen vill:

- Att det ska vara snabbt och enkelt att komma i kontakt med vården genom sin hälsocentral.
- Återinföra systemet med patientansvarig läkare med fast läkarkontakt, med max 1 500 listade medborgare per läkare med tillhörande vårdteam med målet att uppnå Socialstyrelsens rekommendation en distriktsläkare per 1 100 listade medborgare.
- Samverka med kommunerna och utveckla arbetsformer för att på bästa sätt kunna möta och ge vård för multisjuka och mest sjuka äldre.
- Utöka öppettider och möjligheten till kvällsöppet vid alla hälsocentraler.

## Barn- och unga behöver vård - inte en kölapp

Region Västerbotten har bland landets längsta vårdköer till barn- och ungdomspsykiatri och så har det sett ut i årtionden. Trots det händer det ingenting. Konsekvenserna för de drabbade är mycket allvarliga. Det kan handla om allt från svårigheter att fullfölja sin utbildning till ökad risk för självmordsförsök. Vi behöver ta tag i problemet nu för att motverka att det fortsätter växa i framtiden.

Vi vill korta köerna på BUP samt stärka ungdomshälsan. Vidare behövs en möjlighet att få välja vart man vill få vård så att fler kan få vård snabbare. Utöver det krävs en översyn för att minska byråkratin så att personalen på BUP ska kunna träffa fler patienter. Barn och unga ska inte behöva vänta på den hjälp de behöver.

Alliansen vill:

- Säkerställa mer resurser till BUP samt ungdomshälsan.
- Se över hur den administrativa tiden för vårdpersonal som träffar barn- och unga kan minska så att fler besök kan genomföras.
- Införa ett fritt vårdval så att familjer får möjligheten att välja vård av den aktör man är tryggast med.
- Upphandla psykiatriska utredningar för att korta de extremt långa köerna.
- Införa en regional vårdgaranti med innebörden att barn som mår psykiskt dåligt och behöver hjälp och stöd ska få det inom maximalt 30 dagar. Och inom ytterligare 30 dagar få den behandling som behövs.